

ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ จังหวัดสงขลา

Factors Affecting the Outstanding Debt on Government Policy Loan of the Government Saving Bank, Chana Branch, Songkhla Province

วรรณิ สมตวั¹ Wannee Somtua

ดร.กลางใจ แสงวิจิตร² Klangjai Sangwichitr

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ และศึกษาข้อเสนอแนะของลูกหนี้สินเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ผู้วิจัยคาดว่า ประโยชน์จากงานวิจัยนี้ จะช่วยให้ธนาคารออมสิน ทราบถึงปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขหนี้ค้างชำระที่มีอยู่ระบบ รวมถึงการ จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อช่วยในการพัฒนาขั้นตอนปล่อยสินเชื่อ ขั้นตอนการติดตามหนี้ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยงานวิจัยนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล คือ แบบสอบถาม(Questionnaire) ซึ่งนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อสรุปผลของการศึกษา โดยขอบเขตของงานวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มลูกหนี้สินเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สินเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสินโดยรวม พบว่า ปัจจัยภายนอกธนาคารมีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ของธนาคารในระดับ มาก ส่วนปัจจัยภายในธนาคาร และปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคลมีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระของ ธนาคารในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐ โดยจำแนกตามข้อมูลบุคคล พบว่า สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกใน ครอบครัว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐ โดยจำแนกตามข้อมูลการกู้เงิน พบว่า ประเภทของสินเชื่อ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: naenea_zal2@hotmail.com

²อาจารย์ที่ปรึกษา ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ E-mail: Klangjai.s@psu.ac.th

ระยะเวลาในการชำระคืน และภาระหนี้สินรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : หนี้ค้างชำระ, สินเชื่อนโยบายรัฐ, บัณฑิตภายนอกธนาคาร, บัณฑิตภายในธนาคาร, บัณฑิตที่เกิดจากตัวบุคคล

ABSTRACT

The purposes of this research were to study factors affecting the outstanding debt on government policy loan of the Government Saving Bank, Chana branch, Songkhla province and to gather suggestions of the debtors on government policy loan about factors affecting the unpaid debts. This study aims to resolve the outstanding debts on the systems and to contribute knowledge in order to develop the loan process. The study utilized a survey method and use statistics program to analyze. The study collected data from the debtors of government policy loan of The Government Saving Bank Chana branch, Songkhla province.

The results of this research were the factors outside the bank affected the unpaid debts to the bank in the high level but the factors from the debtors and the factors within the bank which affected the unpaid debts were in the average level.

The status, education, occupation, monthly net income and number of family members were statistically and significantly different at the level of 0.05. The types of credit, the period of repayment and the unpaid debt burden were statistically and significantly different at the level of 0.05

Keyword : The outstanding debt, Government policy loan, The factors outside the bank, The factors within the bank, The factors from the debtors

บทนำ

ประเทศไทยประสบปัญหาด้านการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไม่เป็นไปตามคาดการณ์ อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ชัดเจน จึงส่งผลให้การค้าและการลงทุนของโลกชะลอตัว ซึ่งกระทบโดยตรงต่อภาคการผลิตที่ซบเซา ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ (ธนาคารกรุงเทพ, 2558) ทำให้

ภาคครัวเรือนมีรายจ่ายเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่รายได้กลับลดลงจนขาดสภาพคล่องทางการเงิน และภาระหนี้ภาคครัวเรือนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม กระจายโอกาสและสร้างทางเลือก เพื่อลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้นอกระบบ บนพื้นฐานนโยบายที่เน้นการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (ธนาคารออมสิน, 2557) โดยมีธนาคารออมสิน หนึ่งในสถาบันการเงินของรัฐบาลที่อยู่ในโครงการความร่วมมือดังกล่าว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานให้สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล โดยการสนับสนุนสินเชื่อรายย่อยให้ประชาชน ซึ่งส่งผลให้สินเชื่อธนาคารออมสินขยายตัวเพิ่มขึ้น และสินเชื่อดังกล่าวได้สร้างกำไรให้แก่ธนาคารออมสินเป็นจำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกันกลับพบว่าอัตราหนี้ค้างชำระของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) มีอัตราเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ธนาคารออมสิน สาขาจะนะได้ดำเนินงานตามนโยบายหลักของธนาคารออมสิน โดยมีบริการทางการเงิน ทั้งในด้านเงินฝากและด้านสินเชื่อ สำหรับบริการลูกค้ารายย่อย ซึ่งมุ่งเน้นการให้บริการเพื่อตอบสนองตามนโยบายของรัฐบาล โดยจากรายงานผลการดำเนินงานในเดือนธันวาคม 2558 พบว่าธนาคารออมสิน สาขาจะนะ มีลูกค้าที่ใช้บริการ ด้านสินเชื่อทั้งหมด 3,940 ราย คิดเป็นร้อยละ 11 ซึ่งมากเป็นอันดับ 2 ของธนาคารออมสิน เขตสงขลา 1 ส่งผลให้ประสิทธิภาพการติดตามหนี้ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะลดลง ก่อให้เกิดสัดส่วนหนี้ค้างชำระที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินเชื่อนโยบายรัฐซึ่งประกอบด้วย สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน สินเชื่อแก้ไขหนี้ภาคประชาชน สินเชื่อห้องแถว และสินเชื่อพัฒนาองค์กรชุมชน (รายบุคคล) ซึ่งสินเชื่อทั้ง 4 ประเภทนี้มีสัดส่วนหนี้ค้างชำระอยู่ในเกณฑ์สูงเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่น ๆ และหากหนี้ค้างเชิ้อสินดังกล่าวค้างชำระเกิน 3 งวดขึ้นไป ส่งผลให้ธนาคารออมสินมีค่าใช้จ่ายในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นตามไป

จากปัญหาหนี้ค้างชำระของสินเชื่อนโยบายรัฐดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ จึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และลดความเสี่ยงในการอนุมัติ

ล
น
เ
ช
อ

การป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระจากการให้สินเชื่อ และใช้เป็นแนวทางในการจัดการ
การให้ข้อเสนอแนะ รวมถึงการวางแผนเพื่อการลดปัญหาหนี้ค้างชำระที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน
สาขาจะนะ
2. ศึกษาข้อเสนอแนะของลูกค้าหนี้สินเชื่อนโยบายรัฐ ธนาคารออมสิน สาขาจะนะ เกี่ยวกับ
ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ

ทบทวนวรรณกรรม

1 ความหมายของสินเชื่อ

สินเชื่อ หมายถึง การให้บริการทางการเงินของสถาบันการเงิน ในการให้เงินแก่ผู้ขอ
สินเชื่อไปใช้ก่อน โดยมีข้อผูกพันหรือสัญญาต่อกันไว้ว่าผู้ขอสินเชื่อจะชำระคืนเงินนั้นแก่สถาบัน
การเงิน ตามจำนวนเงิน และระยะเวลาที่ได้กำหนดหรือตกลงกันไว้แน่นอนในอนาคต

2. ประเภทของสินเชื่อ

ได้แบ่งประเภทของบริการสินเชื่อที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีไว้บริการลูกค้า ได้แก่
สินเชื่อที่อยู่อาศัย (Housing Loan) สินเชื่ออเนกประสงค์ (Multi Purpose Loan) สินเชื่อเพื่อ
สันทนาการและการเดินทาง (Recreating and Travel Loan) สินเชื่อเพื่อซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค
(Consuming Loan) สินเชื่อเพื่อการลงทุน (Professional Investing Loan) สินเชื่อธุรกิจรายย่อย
(SME Loan) สินเชื่อหมุนเวียน (Speedy cash) สินเชื่อบุคคล (Speedy Loan) และสินเชื่อ
นโยบายรัฐ (Government Policy Loan)

3.แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อนโยบายรัฐ ธนาคารออมสิน

สินเชื่อนโยบายรัฐของธนาคารออมสิน เป็นสินเชื่อที่ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล
เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประชาชนระดับฐานราก ด้วยการสนับสนุนเงินให้สินเชื่อตามโครงการ
ต่าง ๆ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพและชำระหนี้ในระบบ ซึ่งประกอบด้วย

สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน สินเชื่อแก้ไขหนี้ภาคประชาชน สินเชื่อห้องแถว และสินเชื่อพัฒนาองค์กรชุมชน(รายบุคคล)

4 การวิเคราะห์เครดิต (Credit Analysis)

หลักการวิเคราะห์เครดิตของสถาบันการเงิน มีส่วนช่วยประเมินความเสี่ยงในการตัดสินใจอนุมัติ หรือปฏิเสธการขอสินเชื่อของธนาคาร การวิเคราะห์สินเชื่อต้องอาศัยทั้งความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ของพนักงานสินเชื่อ โดยจะใช้หลักการวิเคราะห์ 6C's และ 5P's ในการวิเคราะห์สินเชื่อด้านต่าง ๆ (ธนาคารออมสิน, 2554)

5.แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุการค้างชำระหนี้

การค้างชำระหนี้ คือ การที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้น และดอกเบี้ย นับจากวันที่ครบกำหนดชำระเงินตามงวดที่กำหนดในสัญญา และเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในการดำเนินงานของธนาคาร เนื่องจากการอำนวยการสินเชื่อแก่ลูกค้าที่มาขอสินเชื่อ นั้น แม้จะได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อครบถ้วนแล้ว แต่ยังมีปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามเงื่อนไขข้อตกลงที่ระบุไว้ในสัญญา ดังนั้นธนาคารจึงได้มีการกำหนดมาตรการในการควบคุมหนี้ค้างชำระให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินเป้าหมาย ซึ่งมูลเหตุของการค้างชำระหนี้ ได้แก่ ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกหนี้สินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ จำนวน 305 ราย ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะการกู้เงิน ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ของสินเชื่อนโยบายรัฐ ธนาคารออมสินสาขาจะนะ และส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของลูกหนี้เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการศึกษาได้มีการทดสอบความถูกต้อง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลที่ได้พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.78 การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์

ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t – test, F – test และวิเคราะห์ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธี LSD (Least Significant Different

สรุปและอภิปรายผล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ที่ใช้บริการสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ จากผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 305 ราย แบ่งเป็นเพศชายร้อยละ 40.70 และเพศหญิงร้อยละ 59.30 โดยมีช่วงอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.30 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 58.70 ระดับการศึกษาสูงสุด คือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 53.10 โดยมากประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 52.10 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.70 มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.80 และจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน คิดเป็นร้อยละ 34.10

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้เงินของลูกหนี้ที่ใช้บริการสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ จากการศึกษา พบว่าลูกหนี้ที่ใช้บริการ ส่วนใหญ่ใช้บริการสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนคิดเป็นร้อยละ 68.50 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปชำระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 75.10 รองลงมาเพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ คิดเป็นร้อยละ 12.10 วงเงินที่ได้รับการอนุมัติจากธนาคาร ส่วนใหญ่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.80 รองลงมา 100,001 บาท – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.00 ระยะเวลาในการชำระคืน ส่วนใหญ่ใช้เวลาดำเนินการชำระหนี้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 12 งวด คิดเป็นร้อยละ 44.90 โดยส่วนใหญ่มีภาระผ่อนชำระหนี้สินรวมต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 79.00 รองลงมาอยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.40 ภาระหนี้สินรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.40 รองลงมา 300,001 บาท – 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.50 หลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกัน ส่วนใหญ่ใช้บุคคลในการค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 92.10 รองลงมาเป็นที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง คิดเป็นร้อยละ 7.90

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัย

ภายนอกธนาคาร มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระของธนาคาร ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยภายในธนาคาร และปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล ที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ในระดับปานกลาง โดยผลการศึกษารายด้านมี ดังนี้

3.1. ด้านปัจจัยภายนอกธนาคาร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สิ้นเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ ด้านปัจจัยภายนอกธนาคารโดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ภาวะเศรษฐกิจซบเซา มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสิ้นเชื่อนโยบายรัฐ เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย การบริหารงานไม่มีความต่อเนื่อง และผลกระทบจากสภาพอากาศ เช่น การเกิดภัยธรรมชาติ เป็นต้น

3.2. ด้านปัจจัยภายในธนาคาร พบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สิ้นเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ระยะเวลาในการผ่อนชำระไม่เหมาะสม รองลงมา ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยปรับเปลี่ยนสูงขึ้น และเงินงวดผ่อนชำระสูงเกินไป ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสุดท้าย ได้แก่ สถานที่ให้บริการคับแคบ ไม่สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ

3.3. ด้านปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล พบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สิ้นเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ รายจ่ายมากกว่ารายได้ รองลงมา ได้แก่ รายได้จากการประกอบอาชีพลดลง และลูกหนี้นำเงินที่จะชำระหนี้ธนาคารไปใช้จ่ายชำระหนี้อื่น ๆ ก่อน ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ได้แก่ ขาดความเข้าใจในการชำระหนี้

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสิ้นเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ที่ใช้บริการสิ้นเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของลูกหนี้ที่ใช้บริการสิ้นเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะโดยรวม พบว่า สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ ระดับรายได้

เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร จิรกุลพรชัย(2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อที่อยู่อาศัยในแต่ละระดับ LTV กรณีศึกษา ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ซึ่ง LTV คือ อัตราส่วนวงเงินกู้สินเชื่อเพื่อซื้อบ้านเทียบกับมูลค่าหลักประกัน โดยงานวิจัยพบว่า สถานภาพแยกกันอยู่ ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป มีแนวโน้มการเกิดหนี้ค้างชำระสูงกว่าสถานภาพอื่น ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งอาจจะเกิดจากการที่จำนวนสมาชิกที่หารรายได้ในครอบครัวลดลง ในขณะที่รายจ่ายเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าเล่าเรียนบุตร ค่าอุปโภคบริโภคต่างๆ ซึ่งเป็นรายจ่ายที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ รวมถึงระดับการศึกษาที่ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ทำให้มีโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพได้น้อยกว่าระดับการศึกษาอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่สืบต่อจากครอบครัว และด้วยพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเพาะปลูกยางพารา จึงทำให้อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของคนในพื้นที่ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ ความผันผวนของเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง และส่งผลต่อราคายางตกต่ำ ทำให้อายัดไม่เพียงพอต่อรายจ่าย นำไปสู่การกู้ยืมเงินนอกระบบทำให้ภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น

4.2. ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้เงินของลูกหนี้ที่ใช้บริการสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการกู้เงินของลูกหนี้ที่ใช้บริการสินเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะโดยรวม พบว่า ประเภทของสินเชื่อ ระยะเวลาในการชำระคืน และภาระหนี้สินรวม มีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสินเชื่อนโยบายรัฐบางประเภทงดการให้บริการ ในขณะที่สินเชื่อประเภทอื่น ๆ ยังคงให้บริการอยู่ จึงทำให้จำนวนลูกหนี้ที่ใช้บริการและหนี้ค้างไม่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ระยะเวลาในการชำระคืนสินเชื่อ ที่มีระยะเวลาดำเนินไปทำให้เงินงวดผ่อนชำระสูงเกินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูสิทธิ์ กนธวงศ์ (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน เขตเพชรบุรี พบว่า ระยะเวลาทำสัญญา มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐ โดยรวมจำแนกตามลักษณะข้อมูลการกู้เงินประเภทที่กำหนดระยะเวลาชำระคืน รวมถึงภาระหนี้สินรวม ที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ ลอยลิป (2554) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของ

ลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรณีศึกษาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาคลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา พบว่า ภาระหนี้สินรวมมาก แสดงให้เห็นว่าภาระค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้มากเช่นกัน ทำให้มีโอกาสเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระมากกว่าลูกหนี้ที่มีภาระหนี้สินรวมน้อย

4.3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยภายนอกธนาคาร เป็นปัจจัยที่อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล และปัจจัยภายในธนาคาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาหนี้ค้างชำระของ ชนิษฐ์ พิทยาวิจิ (2550) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ที่มีปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุปัจจัยภายนอก ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้ และปัจจัยจากสถาบันการเงิน สามารถแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1 ด้านปัจจัยภายนอกธนาคาร จากผลการศึกษา พบว่า ภาวะเศรษฐกิจซบเซาทำให้รายได้ลดลง รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ส่งผลให้การบริหารงานไม่มีความต่อเนื่อง ผลกระทบจากสภาพอากาศ เช่น การเกิดภัยธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรุงรัตน์ ตระการศิริ นนท์ (2540) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการค้างชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐ สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตออกสู่ตลาด การเกิดภัยธรรมชาติ มีผลทำให้เกิดหนี้มาก

2 ด้านปัจจัยภายในธนาคาร จากผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาในการอนุมัติไม่เหมาะสม มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างในระดับมา รองลงมา คือ อัตราดอกเบี้ยปรับเพิ่มสูงขึ้น และเงินงวดผ่อนชำระสูงเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติกร กนธวงศ์ (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน เขตเพชรบุรี พบว่า อัตราดอกเบี้ยที่สูงเกินไป และระยะเวลาในการผ่อนชำระสั้นเกินไป เกิดจากต้นทุนของธนาคารที่ใช้ในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของแต่ละสินเชื่อ รวมไปถึงระยะเวลาในการอนุมัติ ต้องยึดตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การให้สินเชื่อของธนาคาร

3 ปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล จากการศึกษาพบว่า ลูกหนี้มีรายจ่ายมากกว่ารายได้ รายได้จากการประกอบอาชีพลดลง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ลูกหนี้นำเงินที่จะชำระหนี้ธนาคารไปใช้จ่ายชำระหนี้อื่น ๆ ก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตะวัน ทิพย์พรหมมา (2547) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระบัตรเครดิต ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนมากกว่ารายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระบัตรเครดิตมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีวัลย์ นิราช (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยของการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านักค้าธนาคารรัฐในจังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกิดจากตัวผู้กู้ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระหนี้มากที่สุด คือ รายได้หลักและรายได้รองลดลง จึงส่งผลให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลา ต้องแก้ปัญหาโดยการกู้เงินทั้งใน และนอกระบบ เพื่อใช้หมุนเวียนในครอบครัว ทำให้เกิดภาวะผ่อนชำระหนี้หลายทาง จนเกิดปัญหาการชำระหนี้คือธนาคาร เนื่องจากนำเงินที่จะชำระหนี้ธนาคารไปใช้จ่ายชำระหนี้อื่น ๆ ก่อน โดยงานวิจัยนี้ไม่สามารถระบุได้ว่า เพราะเหตุใดลูกหนี้จึงเลือกนำเงินไปชำระหนี้อื่น ๆ ก่อน ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาวิจัยต่อเนื่องในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สิ้นเชื่อนโยบายรัฐ เป็นสินเชื่อที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายเงินทุนให้แก่ประชาชนฐานราก ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่การสนับสนุนเงินทุนเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ แต่กับเป็นการสร้างปัญหาหนี้ค้างชำระให้กับสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น ดังนั้น ควรจะมีการส่งเสริมความรู้ในการสร้างรายได้ สร้างอาชีพ พร้อมทั้งสร้างวินัยทางการเงินที่ถูกต้องให้กับลูกหนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน
2. การอนุมัติสินเชื่อของธนาคาร ควรใช้ความระมัดระวังในการอนุมัติ พร้อมทั้งมีขั้นตอนการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กู้ ผู้ค้ำประกัน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกู้ และการพิจารณาถึงวงเงินอนุมัติที่เหมาะสม กับรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้ำ
3. ธนาคารควรมีการจัดฝึกอบรมพนักงานให้มีความชำนาญด้านการวิเคราะห์ พร้อมทั้งเทคนิคในการติดตามหนี้ ทักษะการเจรจากับลูกหนี้
4. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรมการบริโภค การก่อหนี้ และการสร้างรายได้เพิ่ม ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรสวนยาง ซึ่งจะมีข้อจำกัดที่ผู้ประกอบอาชีพไม่สามารถควบคุมได้

เช่น ราคาซื้อขายน้ำยาง และสภาพอากาศ ดังนั้น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรมการบริโภค และการ
ก่อนนี้ให้เหมาะสมกับความสามารถในการหารายได้ พร้อมทั้งหารายได้เสริมอื่นๆ แทนการ
ยึดอาชีพเกษตรสวนยางเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกถึง
พฤติกรรมของลูกหนี้ และสาเหตุที่ลูกหนี้ค้างชำระ เพื่อสามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปปรับใช้ให้
เหมาะสมกับลูกค้า

2. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลของลูกหนี้ที่ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐ ของพื้นที่อำเภอ
ใกล้เคียง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ถึงความแตกต่างด้านการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระของสาขา
อื่น เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลูกค้าต่อไป

3. สำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยหลักเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้
เพียง 2 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยภายในธนาคาร และปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล เนื่องจากปัจจัย
ภายนอกธนาคาร เป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เมื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุการ
เกิดหนี้ค้างชำระ ที่เกิดจากปัจจัยภายนอกธนาคาร ธนาคารไม่สามารถควบคุม หรือนำเสนอแนว
ทางการแก้ไขได้

4. ควรมีการศึกษานโยบายของรัฐบาล เช่น โครงการการพักหนี้ การปรับลดดอกเบี้ยเพื่อ
ช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อย รวมถึงโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ว่ามีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้
หรือมีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐอย่างไร

บรรณานุกรม

- เกรียงไกร จิรกกุลพรชัย. (2552). ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระของสินเชื่อที่อยู่อาศัยในแต่ละระดับ LTV : กรณีศึกษา ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง.
- จตุรภูรัตน์ ตระการศิรินนท์. (2540). ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ค้างของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ . การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนินทร์ พิทยาวิวิธ. (2550). การบริหารสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร. กรุงเทพฯ: อักษรโสภณ.
- ชูลีกร กนธวงค์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อนโยบายรัฐของธนาคารออมสิน เขตเพชรบุรี . วิทยานิพนธ์บริการธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ตะวัน ทิพย์พรหมมา. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระบัตรเครดิต ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ . การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนาคารกรุงไทย. (2558). *KTB Economic Outlook*. เรียกใช้เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2558 , จาก http://www.ktb.co.th/ktb/Download/economyresources/EconomyResourcesDownload_346forecast_05_2015_1.pdf
- ธนาคารออมสิน. (2554). *ธนาคารออมสิน*. เรียกใช้เมื่อ 14 ตุลาคม 2558 , จาก <http://www.gsb.or.th/about/annualreport/pdf/other/56-57.pdf>.
- ธนาคารออมสิน. (2557). *รายงานประจำปี 2557*. กรุงเทพฯ: ธนาคารออมสิน. เรียกใช้เมื่อ 26 ตุลาคม 2558
- ศรีวัลย์ นิราช. (2551). ปัจจัยของการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารของรัฐในจังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตรการเมือง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.